
14 DAGAR I INKAFOLKETS FOTSPÅR

Klockan 17.30 den 13 mars 2008 landar vi på Jorge Chavez International i Lima, Peru. Drömmen har äntligen blivit verklighet! Utan problem snirklar sig taxichauffören fram genom den smutsiga och starkt trafikerade staden full av avgaser, rök, och damm till den lilla gulrappade kolonialvillan Posada del Parque.

Plötsligt står han där i frukostmatsalen, Boris, vår Quechuaindian med sitt vackra kolsvarta tjocka lockiga hår, brunbrända ansikte och kritvita tänder. Han skall komma att ta hand om oss 12 nyfikna och förväntansfulla människor och visa oss sitt folk och sitt land under 2 veckor.

INGEN LYXRESA

Boris ger oss efter hand endast den allra nödvändigaste informationen utan att avslöja för mycket om rundresan. Vi är alla taggade till tänderna.

Den 16 mars börjar det stora **äventyret**. Med flyg från Lima tar vi oss till Puerto Maldonado i Amazonas. Idag en ganska trist och charmlös stad. Dammiga grus- eller lervägar, en marknadsplats och naturligtvis Plaza de Armas som i alla städer av börd. Aningens likt Indien med sina Tuktuk. Staden ligger dock vid den stora floden Rio Madre de Díos, där man just bygger en bro över floden. Den kommer att utgöra en del av en ny förbindelse rakt över hela kontinenten. Om några år

kommer man nog inte känna igen sig här, på både gott och ont.

Ompackning av resbagaget sker för vår djungelvistelse på Lodge Sandoval. På andra sidan floden blir det gummistövlar på och vandringsstav i näven för en vandring ut i vildaste djungeln. Resans första överraskning! Ut genom den täta djungeln med skriande apor och papegojor. Efter c:a 3 kilometers klafsande i leran kommer belöningen för mödan: den underbart vackra sjön Lago Sandoval som en spegel framför oss. Två pigga och mycket kunniga Amazonasindianer paddlar oss över till Lodgen på andra sidan sjön. En mycket smakfull anläggning av bamburör och palmblad med stor samlingsbyggnad med bar, matsal och hängmattor, TV-hörna med spel o s v. Där bjöds på en underbar buffé varje dag. Vi blir tilldelade dubbelrum med toa och dusch med varmt och kallt vatten och 2 breda sängar med myggnät. Även dessa bungalows byggda i samma läckra stil. Vårt bagage togs om hand av de raska bärarna samma väg som vi tagit oss fram genom den djupa leran. Inga 4-hjulingar här inte. Under 3 dygn lever vi här som kungar eller kanske man ska säga Inkas i Peru.

Amazonasindianerna här har en medfödd förmåga att se, höra, känna och upptäcka allt i naturen som vi aldrig skulle upptäcka utan deras hjälp. De ser, hör, känner eller luktar sig till den lille musen eller fjärilen på bladet, ormen inne bland löven och spindeln i sitt nät. De tar oss med ut på flera fantastiska exkursioner och det är helt omöjligt att med ord beskriva exempelvis upplevelsen att få se familjen jätteutter i full aktivitet i den annars helt stilla och tysta morgonrodnaden över sjön. I sjön finner man också en och annan kajman och en massa sköldpaddor i färd att snabbt föröka sig.

Området är också mycket fågelrikt så vi ser självfallet också många färggranna papegojor, hoatzin, tukaner, hägrar och en hel massa andra fåglar, som för ett fasligt väsen uppe i trädtopparna. Växligheten här är också mycket säregen med alla de slags medicinalväxter och gummiträd. Vår egen lilla skyddsling blir den lilla fina tarantellan på trädet utanför matsalen. Vi ser till den varje kväll innan vi kryper till kojs under våra moskitonät.

Här finns inga gatlyktor, inga bilar eller andra fordon, bebyggelse eller maskiner, som förtar våra intryck. Allt är som i en sagodrom. Ett nyp i armen och man förstår att allt faktiskt **sker** på riktigt här och nu.

Grand Final på vår vistelse i Amazonas djungel blir den riktigt härliga apshowen a la Disney av en hel flock apor av den lilla gula Herr Nilsson- typen.

ÄVENTYRET FORTSÄTTER

Resan tar oss vidare till Cusco, en gång huvudstad i den fascinerande Inkacivilisationen. Från denna världens navel delades inkastaten in i fyra regioner, därav namnet Tawantinsuyo "De fyra hörnens rike". Centrum i riket var då utformat som en puma, helig i Anderna. Även Cusco har sitt Plaza de Armas med Katedralen och flera vackra byggnader.

Plötsligt befinner vi oss på 3.300 meters höjd över havet. Yra i bollen och på vingliga ben tar vi oss ändå ner till torget genom de trånga kullerstensgrändarna med de speciella murverken i husgrunderna, som klarat alla påfrestningar genom alla tider.

Cusco är en stad full av liv och rörelse dygnet runt. Massor av turister, men ändå med en vänlig och trivsamt atmosfär.

SEXY WOMAN

Vi utforskar också de arkeologiska platserna kring staden, såsom den kolossala ruinen Sexy Woman, förlått Sacsyhuamán, samt de ceremoniella templen i Q´enko, Papcapacarra och Tombo Machay, som alla ligger spridda på de gröna kullarna med utsikt över Cusco. Det är svårt att förstå hur mäktigt Inkariket var vid conquistadoreernas intåg under Pizarro.

WUITO

Vi åker buss från Cusco till Quechuabyen Wuito. Här skulle vi bo och leva med indianerna i den fattiga byn under ett par dygn. På vägen upp till byn stannar vi till på en gummiverkstad och inhandlar c:a 50 par sandaler i olika storlekar; tillverkade av gamla bildäck. De kostar i stort sett ingenting för oss. Vi köper också med oss flera säckar med frukt. De ser inte frukt så ofta här uppe i sin fattiga by. Modern målet här är quechua och här är inte många spanskkunniga. Därför är Boris mamma, som kan quechua sedan barndomen, med oss hit upp. Vi blir välkomnade mycket hjärtligt av en orkester med trummor och flöjter. Alla är klädda i sina typiska färggranna dräkter och stickade mössor. Vi vandrar alla tillsammans in på gårdsplanen vid skolan där dansen tar vid till ackompanjering av trummor och flöjter.

FUERZA INKA

De lever som i kollektiv med byhövdingen i spetsen mycket nära jorden och naturen likt våra samer, som man gjort sedan urminnes tider. De brukar jorden med samma redskap som sin farfarsfar. Det är precis som om tiden stått still. Wuito är en mycket vacker by i en dalgång med floden genom byn och de höga grönklädda bergen med betande får och getter klättrandes på kullarna, som kringgärdar byn. Efter "bygatan" ligger de enkla lerhusen med graffitti-målningarna "Fuerza Inka" på husgaveln. De är mycket stolta över sitt ursprung och håller mycket hårt på sina gamla traditioner.

Kvinnorna lagar maten, oftast bestående av soppa på "ätliga rötter", över öppen eld ute på gården eller i hörnet inne i sin enkla lerhydda, fylld av rök från elden, med marsvinen kilandes runt kitteln. Till middagen kan samma marsvin mycket väl sitta på grillspett. Luften på denna höga höjd är mycket tunn varför allt arbete sker i ultrarapid och man ser sällan att de förtar sig. Stress är säkerligen ett helt okänt begrepp.

MONTE ZUMAS

Byns potatisåker liknar mest en hård betongplan, där vi hjälper dem att hacka fram de små knölna i jorden. De flesta är starkt maskättna eller angripna av skadedjur. Kvällsmålet består av en soppa på de fattiga knölna, diverse rotfrukter, andra smaklösa rötter, landets stora delikatess marsvin samt nationaldrycken chicha, en typ av öl på majs. Som artiga svenskar stoppar vi i oss med god aptit och berömmar, utan den minsta tanke på följderna. Där finns ingen WC och en enda vattenkran på en slang vid skolväggen. Byns enda bekvämlighetsinrättning består av en enkel

lerhydda med hål i golvet, c:a 50 m upp i backen. Ja, ni kan säkert föreställa Er resten.

Vi får oss liggunderlag som på kollo i en stor samlingssal på skolplanen. Hela salen stinker av desinfektionsmedel eller något liknande, som de haft ut över brädgolvet. När vi, till natten, ligger där och snarkar som sillar i våra sovlakan under de varma

filtarna mot kylan, så börjar min magge ge sig till känna och jag **måste** bara ut till kabinettet. Jag trasslar och letar i mörkret efter mina skor. Spårlöst borta! Tassar ut i det daggvåta gräset, trevandes upp mot lerskjulet med hål i golvet. När inte hela vägen fram förrän "dagens" kommer som en rännil i brallan. Ni kan ju bara gissa vad som blev nästa dags stora samtalsämne i byn. Trots enorm fattigdom och misär syntes alla rena, fina, glada och välmående. Och vilka gästvänliga människor. Tacksamheten och glädjen över våra medhavda presenter och att vi ville komma och besöka dem var obeskrivlig. Nyfikenheten lyste i ögonen i båda läger och det fislades och tasslades men det var ingen idé att försöka berätta om Nobelprisutdelningen i Stockholms Stadshus på våra medhavda foton eller att getterna på fotot från Skansen inte var på **min** gård. Vi lever som komna från helt skilda planeter.

Avskedet från dessa underbara människor i Wuito, med lek, dans, och musik från båda håll blev så gripande att "El Papa, som jag kallades kunde inte hålla igen tårarna till kvinnornas stora munterhet.

MACHU PICCHU

Från Wuito återvänder vi till Cusco och Machu Picchu, denna mytomspunna plats känd som den förlorade staden, eftersom Pizarro och hans mannar aldrig lyckades hitta den. De upptäcktes ju först 1911 av en tillfällighet av Bingham. Det blir ingen

vandring efter Inka-leden för vår del utan vi tar det berömda tåget som klättrar i zig-zag uppför bergkammen från Cusco till Agua Calientes med karaktären av ett gammalt guldgrävarsamhälle. Uppe på Machu Picchu rör man sig som en sengångare på g a den höga höjden. Vi klättrar som getter i stentrapporna, vandrar längs terrasserna och genom de smala gränderna i sällskap med lama och chinchilla och beskådar de

många magnifika templen. Allt är helt ofattbart. Kan någon förklara för mig hur Inkafolket en gång med sina bara händer kunnat åstadkomma denna helt enorma skapelse högt uppe på klipporna mitt inne i djungeln så skymd att det inte går att se något av det nedan ifrån. Bara utsikten här ifrån gör besöket oförglömligt.

Nu är det inte bara Machu Picchu som är värt att nämnas. I Den Heliga Dalen finns exempelvis Pisac och Ollantaytambo med sina arkeologiska lämningar och Chinchero med den mycket vackra kyrkan med en blandning av vackra konstverk utförda av indianerna och spanjorerna.

TITICACA

Från Cusco far vi vidare över högplatån Alte Plano på 4000 meter höjd till Puno vid Titicacasjön. Genom bussfönstret kan vi se stora flockar med lamor och alpacka. Under 2 dagar får vi glädjen att riktigt lära känna Titicacasjön och dess öar. Med båt tar vi oss först ut till Urosfolket som lever på de berömda flytande vassöarna. De bygger sin ö, sina hus, båtarna, ja allt av vassen som de tar från sjön. Deras byggnadskonst inspirerade Heyerdahl i hans Kon-Tikiexpeditioner. Vasstråna är också mycket näringsrika, varför de även använder dem till föda. Folket är mycket skickliga att väva och sticka och gör souvenirer av vassen och vill gärna sälja sina föremål. I övrigt lever de mycket på fiske.

Från Uros-öarna far vi vidare till ön Taquile med sin mycket speciella textiltradition där alla män i alla åldrar stickar de klassiska peruanska mössorna och kvinnorna väver.

Slutdestinationen för resan är ön Amantaní, även den känd för sitt hantverk. Kvinnorna har alltid en stickning på gång. Vi kommer att bo hemma hos ett antal Aymara-talande familjer på ön i deras mycket enkla bostad utan vare sig el eller rinnande vatten och återigen med en lerhydda med hål i golvet som bekvämlighetsinrättning.

Den riktigt **Stora Höjdpunkten** för mig personligen blir när vi, finklädde i folkets högtidsdräkter, sista kvällen på ön festar, dricker chicha, dansar och spelar tillsammans med indianerna i en festlokal och de samtliga stämmer upp och sjunger "Cumpleaños a ti" på min jämna födelsedag. Det ögonblicket kommer jag alltid att bära med mig i minnet för resten av livet.